

Doporučený seznam učebnic a materiálů pro žáky-cizince na středních školách

Hlavním kritériem výběru učebnic pro **žáky-cizince středních škol** byly učebnice a učební materiály bez použití mediačního jazyka v instrukcích a gramatických výkladech. Výjimku tvoří učebnice *New Czech Step by Step/ Tschechisch Schritt für Schritt*, protože ta pokrývá úroveň A2. V blízké budoucnosti ji může nahradit připravované vydání *Čeština expres III a Čeština expres IV*. Cizinci na středních školách mohou využívat učebnice a doplňkové upravené literární předlohy, které jsou určeny dospělým jinojazyčným mluvčím.

Učebnice a další materiály pro výuku žáků-cizinců jsou řazeny abecedně. Anotace jsou uvedeny pouze tehdy, mají-li upozornit na nějaký zajímavý či důležitý aspekt učebnice nebo materiálu. Úroveň podle Společného evropského referenčního rámce (SEERR) je uvedena pouze tehdy, když ji sám autor definuje.

Do seznamu doporučených učebnic a dalších materiálů pro žáky-cizince byly zařazeny i některé publikace, které nemají doložku MŠMT, a proto mohou na středních školách sloužit jen jako pomocné a doplňkové učební podklady.

STŘEDNÍ ŠKOLY

UČEBNICE

Bohuslavová, L. a kol.: *Evropské jazykové portfolio pro dospělé studenty v ČR*. Praha: Klett 2007. (On-line aplikace EJP www.evropskejazykoveportfolio.cz je dostupná zdarma všem uživatelům ve čtyřech jazykových mutacích – české, anglické, německé a francouzské.)

Evropské jazykové portfolio (EJP) by se mělo stát oficiálním evropským dokladem každého žáka/studenta, který názorně a podle mezinárodně stanovených a srovnatelných kritérií vytvořených Radou Evropy informuje o dosažených jazykových znalostech a kompetencích.

EJP, které se skládá ze tří vzájemně propojených částí – *Jazykového pasu, Jazykového životopisu a Souboru dokumentů a prací*, má umožnit, aby v podmínkách jednotné Evropy měl každý žák/student u sebe dokument, ve kterém je uvedena a potvrzena určitá úroveň osvojení cizího jazyka. Vzhledem k tomu, že text Portfolia je přeložen také do angličtiny, němčiny a francouzštiny, lze jej využít i v hodinách cizích jazyků, neboť tyto jazyky se v českých školách vyučují nejčastěji.

Cvejnová, J.: *Česky, prosím Start*. Praha: Karolinum 2011.

Přípravná učebnice a písanka, doplňující materiál k učebnici *Česky, prosím*.

Určeno pro cizince, kteří neovládají dobře latinku, jde o jejich první cizí jazyk a je třeba zvolit pomalejší tempo nebo lze u nich předpokládat problémy s učením se cizímu jazyku (dyslektici, dysgrafici).

Není CD. Úroveň A1.

Cvejnová, J.: *Česky, prosím I*. Praha: Karolinum 2008.

Učebnice, pracovní sešit. Každá z deseti lekcí je ukončena kontrolním testem.

Není CD. Úroveň A1.

Holá, L.: *New Czech Step by Step/Tschechisch Schritt für Schritt*. Praha: Akropolis 2005.

Nové, kompletně přepracované vydání učebnice Czech Step by Step.

Prakticky a komunikativně zaměřená učebnice. Dvacet lekcí je založeno na principu uspořádání do samostatně kombinovatelných panelů, systém odkazů, barevné rodové kódování gramatiky.

Učebnice, pracovní sešit, CD, Česká gramatika v kostce, manuál pro učitele (zdarma přístupný na internetu).

Úroveň A2.

Holá, L.– Bořilová, P.: *Čeština expres I*. Praha: Akropolis 2010 (1. vydání).

Přepracovaná a rozšířená učebnice Czech Express 1. První část dvoudílného základního kurzu „češtiny pro přežití“.

Jednojazyčný, česky psaný text učebnice a pracovního sešitu, příloha se slovní zásobou, gramatickými tabulkami a vysvětlením v mateřském jazyce studenta. Anglická, německá, ruská verze, připravují se další jazykové mutace.

CD, manuál pro učitele (zdarma přístupný na internetu).

Úroveň A1.

Holá, L.– Bořilová, P.: *Čeština expres II*. Praha: Akropolis 2011.

Přepracovaná a rozšířená učebnice Czech Express 2. Druhá část dvoudílného základního kurzu "češtiny pro přežití" (navazuje na Češtinu expres 1).

Jednojazyčný, česky psaný text učebnice a pracovního sešitu, příloha se slovní zásobou, gramatickými tabulkami a vysvětlením v mateřském jazyce studenta. Anglická, německá, ruská verze, připravují se další jazykové mutace.

CD, manuál pro učitele (zdarma přístupný na internetu).

Úroveň A1/2.

Holá, L.– Bořilová, P.: *Česky krok za krokem 2*. Praha: Akropolis 2009.

Druhý díl učebnice New Czech Step by Step/Tschechisch Schritt für Schritt. Ve 20 lekcích opakování gramatické látky, která byla probrána v prvním díle, a zároveň výrazné rozšiřování slovní zásoby a prohloubení komunikační kompetence. Součástí každé lekce Čeština pro každý den, která přibližuje každodenní život v ČR.

V samostatné příloze výklad, užití a tabulky pádů, klíč ke cvičením, textová příloha, česko-anglicko-německo-ruský výběrový slovníček, Česká gramatika v kostce 2, CD, manuál pro učitele (zdarma přístupný na internetu).

Úroveň B1.

Kestřánková, M. – Šnidaufová, G. – Kopicová, K.: *Čeština pro cizince úroveň B1*. Brno: Computer Press 2010.

Učebnice vhodná pro všechny národnosti. Reálie a cvičení na výslovnost. Učebnice, cvičebnice, CD.

Úroveň B1.

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY PRO JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ

Herciková, B.: *Přehled základní české gramatiky pro zahraniční studenty*. Praha: Karolinum 2009.

Učební text je určen cizincům, kteří studují češtinu jako cizích jazyk na základních úrovních podle SERR. Jedná se o stručný přehled gramatických pravidel předkládaný jednoduchou formou prostřednictvím tabulek a dostatečným množstvím příkladů. Přehled je rozdělen do šesti hlavních kapitol: *Úvod do češtiny, Zvuková a grafická stránka češtiny, Morfologie, Slovo tvorba, Syntax a Pravopis*.

Holá, L.– Bořilová, P.: *Česká gramatika v kostce*. Praha: Akropolis 2012.

Jednoduchý přehled nejdůležitějších gramatických jevů.

Tschechische Grammatik auf einen Blick – německá verze

Czech Grammar in a Nutshell – anglická verze

Чешская грамматика – коротко и ясно – ruská verze

Чеська граматика – коротко при головне – ukrajinská verze

Czeska gramatyka w pigulce – polská verze

Ngữ pháp tiếng Séc tóm tắt ngắn gọn – vietnamská verze

Чех хэлний хураангуй дүрэм – mongolská verze

Gramática checa en esquemas – španělská verze

Andrášová, H. – Podepřelová, A.: *Na cestě za češtinou*. Praha: Klett 2008.

Inspirativní náměty pro učitele češtiny jako cizího jazyka. Metodická příručka s pracovními listy, tištěná (teoretické stati, metodické pokyny, klíč) a elektronická část (přílohy a pracovní listy).

Doporučená úroveň A1–B1.

Andrášová, H. – Holubová, L. – Podepřelová, A. – Gritzová, D.: *Desetiminutovky čeština pro cizince*. Praha: Klett nakladatelství 2008.

Rychlá cvičení na cesty i pro volný čas. Procvičení gramatických, lexikálních a stylistických znalostí v krátkosti a zábavnou formou, prohloubení přehledu v oblasti reálií. Česko-německo-anglický slovníček.

Doporučená úroveň B1.

Kořánová, I. – Bermel, N.: *Interaktivní čeština. Pracovní sešit k CD.* Praha: Karolinum 2012.

Výukový program rozdělený do šesti tematických celků, které vycházejí z konkrétní komunikační situace. Zahrnuty jsou také některé literární texty.

Pracovní sešit (především pro práci ve třídě) a výukové CD (interaktivní cvičení vhodné i pro samostudium). Elektronický česko-anglický a anglicko-český slovníček.

Úroveň B1, B2.

Kotková, R.: *Textová cvičení z českého jazyka.* Praha: Karolinum 2009.

V textech – cvičeních se postupně objevují pády v pořadí obvyklém pro většinu učebnic. Texty jsou doplněny úlohami na porozumění a úlohami pracujícími s lexikální zásobou. Výběrový česko-anglický slovníček.

Úroveň A2–B2.

Malá, Z.: *Hry a aktivity pro výuku češtiny pro cizince.* Praha: Lingua Ludus 2009.

Doplňek učebnic Czech Express 1 a New Czech Step by Step (L 1–6).

Úroveň A1.

Nekovářová, A.: *Čeština pro život.* Praha: Akropolis 2006.

Konverzační učebnice, patnáct konverzačních témat týkajících se běžných situací. Drilové věty v češtině, angličtině a němčině.

Česko-anglicko-německý slovníček po každé lekci, CD.

Předpokládaná znalost češtiny na úrovni B2.

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY PRO LITERÁRNÍ VYUČOVÁNÍ

Holá, L.: *Pražské legendy.* Praha: Akropolis 2011.

Deset legend spojených se známými pražskými lokalitami. Názorné ilustrace a fotografie míst, ke kterým se legendy váží.

Soubor gramaticko-lexikálních cvičení ke každému textu, česko-anglicko-německo-ruský slovníček a klíč ke cvičením, CD.

Doporučená úroveň A2.

Holá, L.: *Staré pověsti české a moravské*. Praha: Akropolis 2011.

V deseti pověstech jsou představena nejslavnější jména a události české národní mytologie a historie. Názorné ilustrace a fotografie míst, ke kterým se české a moravské pověsti váží.

Soubor gramaticko-lexikálních cvičení ke každému textu, česko-anglicko-německo-ruský slovníček a klíč ke cvičením, CD.

Doporučená úroveň B1.

Holá, L.: *Malostranské povídky*. Praha: Akropolis 2012.

Šest adaptovaných povídek Jana Nerudy, krátká informace o domovních znameních staré Prahy.

Soubor gramaticko-lexikálních cvičení ke každému textu, česko-anglicko-německo-ruský slovníček a klíč ke cvičením, CD.

Doporučená úroveň B1.

Kotková, R.: *Karel Čapek „Povídky z jedné kapsy“ a „Povídky z druhé kapsy“*. Praha: ASA 2009.

Devět upravených povídek Karla Čapka. Výběrový česko-anglicko-německo-ruský slovníček a klíč ke cvičením.

Není CD. Doporučená úroveň B2.

Sůvová, P. – Lewis, C.: *Alenka v říši divů*. Tábor: Sova Libris 2010.

Deset kapitol doplněných cvičeními a klíčem, CD.

Doporučená úroveň B1.